

5. Гапоненко А.Л. Стратегическое управление: учеб. Для вузов, обучающихся по специальности 061100 «Менеджмент организаций» / А.Л. Гапоненко, А.П. Панкрухин. – 2-е изд., стер. – М.: Издательство ОМЕГА–Л, 2006. – 464 с.
6. Забродська Л.Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії: Навч. посібник для студ. екон. спец. – Харків: Консул, 2004. – 208 с.
7. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Людини і світ. Навчальний посібник. – К.: Київ: Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2003. – 283 с.
8. Кононенко І.В. Управління розвитком підприємства: Навч. посібник. – Х. : НТУ "ХПІ", 2001. – 134с.
9. Коротков Э.М. Концепция менеджмента. – М.: Дека, 1997. – 304 с.
10. Крынская Л.И. Системный подход к построению модели развития регионов // Культура народов Причерноморья. – 2004. – N55, Т.3. – С. 96–101.
11. Масленикова Н.П. Управление развитием организации. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2002. – 304 с.
12. Маслечников Ю.С. Технология и организация работы банка: теория и практика. – М.: Дека, 1998. – 432 с.
13. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М.: Дело, 1994. – 680 с.
14. Ожегов М.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка / Русская академия наук. – М.: Азбуковник, 1998. – 944 с.
15. Пономаренко В.С., Тридід О.М., Кизим М.О. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: Монографія. – Х.: Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2003. – 328 с.
16. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.
17. Смирнов Э.А. Основы теории организации: Учебное пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 375 с.
18. Современная философия: Словарь хрестоматия. Ростов– на–Дону, Феникс., 1995. – 511 с.
19. Философская энциклопедия. Т.4 «Наука–логики» – Сигети. Гл. ред. Ф.В. Константинов. – М.: «Советская энциклопедия», 1967. – 592 с.
20. Философский энциклопедический словарь / Гл. редакция Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов – М.: Сов. – Энциклопедия, 1983. – 840 с.
21. Философский словарь / Под ред. И.Т. Фролова. – 6–е изд., перераб. И доп. – М.: Политиздат, 1991. – 560 с.
22. Философский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА–М, 2000. – 576 с.
23. Финансовые механизмы стратегического управления развитием предприятия. /Ю.А. Путятин, А.И. Пушкарь, А.Н. Тридід. – Харьков: Основа, 1999. – 488 с.
24. Федорова Н.Н. Организационная структура управления предприятием: Учеб. пособие. – М.: ТК Велби, 2003. – 256 с.
25. Шубравська О. Сталий економічний розвиток: поняття і напрямки дослідження //Економіка України. – 2005. – №1. – С. 36–42.

Затонацька Т.Г.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМ ТА МЕТОДІВ БЮДЖЕТНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Найважливішим інструментом державного регулювання економічних процесів, розв'язання соціальних, політичних, виробничих, економічних проблем, є Державний бюджет, адже саме через нього, через перерозподіл валового внутрішнього продукту й національного доходу держава може акумулювати достатньо коштів для забезпечення економічного розвитку країни.

Головна проблема, яка сьогодні стоїть перед суспільством, – стабілізація економіки та забезпечення її зростання, але без виділення відповідних державних коштів в цьому напрямі її неможливо розв'язати. З погляду державної фінансової політики, в цілому, необхідно знайти відповідні джерела фінансування і встановити їх структурне співвідношення. З погляду бюджетної політики, зокрема, необхідно визначити місце і роль бюджету у фінансовому забезпеченні потреб економічного розвитку та основні пріоритетні напрями бюджетного інвестування.

Вагомий внесок в цьому науковому напрямі зробили провідні українські вчені С. Буковинський, В. Геєць, В. Зимовець, В. Комаров, П. Орлов, Д. Положенко та інші.

Метою статті є дослідження сучасного науково-практичного та нормативно-правового стану щодо бюджетних інвестицій та розробка рекомендацій щодо його покращення.

Розглядаючи сучасний стан державної інвестиційної діяльності, яка здійснюється за рахунок бюджетних інвестицій, слід звернути увагу на існуючий нормативно-правовий механізм[1].

До основних законів України, які визначають і регламентують інвестиційну діяльність в Україні належить Закон України “Про інвестиційну діяльність”[2], в якому подано загальне визначення інвестицій та основні положення щодо інвестиційної діяльності в Україні, але, на жаль, бюджетні (державні) інвестиції окремо не визначені. У ст. 2 говориться, що інвестиційна діяльність здійснюється на основі державного інвестування, здійснюваного органами влади і управління України, АР Крим, місцевих Рад народних депутатів за рахунок коштів бюджетів, позабюджетних фондів і позичкових коштів, а також державними підприємства-

ми та установами за рахунок власних і позичкових коштів. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється з метою реалізації економічної, науково-технічної і соціальної політики (ст.11). Воно визначається показниками економічного і соціального розвитку України, державними і регіональними програмами розвитку народного господарства, державним і місцевими бюджетами, передбачуваними в них обсягами державного фінансування інвестиційної діяльності. У ст.12 визначається, що державне регулювання інвестиційної діяльності включає управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності та контроль за її здійсненням усіма інвесторами та учасниками інвестиційної діяльності. Управління державними інвестиціями здійснюється державними і місцевими органами державної влади й управління та включає планування, визначення умов і виконання конкретних дій по інвестуванню бюджетних і позабюджетних коштів. Рішення щодо державних інвестицій приймаються на основі прогнозів економічного і соціального розвитку країни, схем розвитку і розміщення продуктивних сил, цільових науково-технічних і комплексних програм та техніко-економічних обґрунтувань, що визначають доцільність цих інвестицій (ст. 13). Верховна Рада України затверджує у складі Основних напрямів економічного і соціального розвитку країни обсяги державних інвестицій, здійснюваних за рахунок коштів республіканського бюджету. Однією із форм реалізації державних інвестицій є державне замовлення на виконання робіт у капітальному будівництві (ст. 14).

Проаналізувавши існуючу нормативно-правову базу, виникає питання щодо механізму інвестування державних коштів, адже у бюджетному законодавстві взагалі відсутнє визначення бюджетних інвестицій та державної інвестиційної діяльності. Бюджетні інвестиції є частиною видатків на економічну діяльність і на рівні Державного бюджету відсутній так званий “бюджет розвитку”, витрати якого, враховуючи зарубіжний досвід, є бюджетними інвестиціями. Але на рівні місцевих бюджетів вже з’являється поняття бюджету розвитку. Так, у ст.71 “Бюджет розвитку місцевих бюджетів” Бюджетного кодексу України [3], до витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів відносять капітальні вкладення та внески органів влади та самоврядування у статутні фонди суб’єктів підприємницької діяльності. У ст.76 йдеться про додатки до проекту рішення про місцевий бюджет, в яких повинні бути представлені переліки інвестиційних програм на наступний бюджетний період та на наступні три бюджетні періоди, що можна розглядати, фактично, як інвестиційну діяльність місцевих бюджетів. У ст.87 говориться, що видатки з Державного бюджету України можуть направлятися на державні інвестиційні проекти.

Враховуючи нормативно-правову та науково-практичну базу України можна запропонувати наступне визначення: бюджетними (державними) інвестиціями є всі зведені капітальні видатки, а також видатки на фінансування фундаментальних досліджень, що фінансуються з центрального чи місцевих бюджетів. До державних інвестицій не включається придбання основних засобів, які включають трансферти підприємствам, населенню чи за кордон.

Так, В. Федосов визначає, що бюджетні інвестиції можуть здійснюватись у вигляді фінансування капітальних вкладень, проектного фінансування конкретного інвестиційного проекту та придбання частки акцій чи прав участі в управлінні підприємством [4].

Також слід зазначити, що вкладання державних коштів не повинно завжди розглядатись із точки зору отримання прибутку, а ці кошти можуть і повинні спрямовуватись на заходи, метою яких є досягнення соціального ефекту, що також є ознакою інвестиції.

Розглядаючи цілі державного управління видатками, можна поділити їх на загальні і спеціальні. Загальні цілі реалізуються через ті форми фінансування, які відповідають системі управління економікою в цілому. Такими формами є фінансування інвестиційних проектів та кошторисне фінансування, за допомогою яких формуються галузеві й територіальні пропорції, здійснюються структурні зміни в економіці. Спеціальні цілі пов’язані з особливими умовами господарювання, що визначаються економічною політикою держави на певному етапі її розвитку. Звідси виникає необхідність використання таких форм, як державні субсидії, субвенції і дотації, бюджетні кредити.

Розглянемо основні форми та методи бюджетного інвестування, які існують на сьогодні в Україні.

Виділяють такі форми бюджетного інвестування:

- державні програми;
- інвестиційні проекти;
- кошторис;
- державні трансферти;
- субвенції на виконання інвестиційних проектів;
- бюджетні кредити.

Щодо методів бюджетного інвестування, то виділяють наступні:

- програмно-цільовий метод;
- кошторисне фінансування.

Розглянемо їх більш детально.

Одним із найважливіших напрямів фінансового забезпечення розвитку економіки є фінансування за рахунок Державного бюджету національних, державних і міждержавних програм. Розроблення і реалізація програми передбачає розв’язання завдань структурної перебудови економіки, створення новітніх технологій та продукції, що забезпечують конкурентоспроможність, зменшення залежності від імпорту, ресурсо- та енергозбереження, радикальне підвищення продуктивності праці. Розробки, що мають велике соціально-економічне значення і високий ступінь завершеності, включаються до державного контракту на плановий рік.

Фінансове забезпечення програми здійснюється за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті на фінансування державних науково-технічних програм, а також за рахунок коштів інноваційних фондів і коштів заінтересованих підприємств, організацій та інших інвесторів.

Кошти, виділені на виконання програми з Державного бюджету та інноваційних фондів, є цільовими асигнуваннями і не можуть бути використані виконавцями та співвиконавцями програми на будь-яку іншу мету.

Бюджетне фінансування інвестиційних проектів характеризується виділенням державних асигнувань на капітальні вкладення у виробничу сферу. Суть цієї форми полягає у тому, що держава виходячи зі своїх фінансових можливостей здійснює конкурсний відбір найнеобхідніших та найефективніших проектів. Обсяг видатків установлюється на основі спеціальних кошторисів, в яких визначається вартість спорудження відповідних об'єктів.

Кошторисне фінансування є основною формою, за допомогою якої здійснюються видатки бюджету. Це виділення бюджетних асигнувань на основі спеціального планово-фінансового документа – кошторису. Визначає у безповоротному і безоплатному порядку обсяги коштів на фінансування певних об'єктів (програм, заходів) з визначенням їх цільового призначення і розподілом за окремими періодами фінансування.

Державні трансферти – це невідплатні і безповоротні платежі з бюджету юридичним і фізичним особам, які не призначені для придбання товарів чи послуг, надання кредиту або на виплату непогашеного боргу. Не всі державні трансферти можна вважати бюджетними інвестиціями. До бюджетних інвестицій можна віднести капітальні трансферти, які передбачені для придбання капітальних активів, компенсації втрат, пов'язаних з пошкодженням основного капіталу, або на збільшення капіталу отримувачів. Ці кошти мають цільове призначення.

Державна субвенція – цільове виділення коштів з бюджету суб'єктам підприємництва на фінансування певних програм і проектів на умовах пайової участі бюджету та отримувача коштів.

Державні субвенції передбачають пайову участь суб'єктів підприємницької діяльності у фінансуванні окремих витрат чи проектів.

З 2003 р. місцевим бюджетам надаються субвенції з державного бюджету на виконання інвестиційних проектів. Метою їх надання є розв'язання соціально-економічних проблем розвитку регіонів шляхом фінансування інвестиційних проектів будівництва і реконструкції об'єктів виробничого та невиробничого призначення. Згідно із законами про Державний бюджет України на 2003, 2004, 2005 і 2006 рр., перелік конкретних об'єктів формується на основі пропозицій народних депутатів України. Пріоритетне право на отримання таких субвенцій мають органи місцевого самоврядування, в яких середньорічний фактичний обсяг видатків на утримання бюджетних установ за останні три роки менший обсягу, що був визначений на базі фінансових нормативів бюджетної забезпеченості.

З 2004 р. субвенції на виконання інвестиційних проектів надаються на умовах співфінансування з місцевих бюджетів відповідно до Порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Субвенції на виконання інвестиційних проектів мають невелику питому вагу в структурі фінансової допомоги, що надається місцевим бюджетам з державного бюджету (2003 р. – 1,9 %, 2004 р. – 2,9 %)

У 2004 р. місцеві бюджети отримували також субвенції з державного бюджету на здійснення заходів із попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності. Мета їх надання ясна із самої назви субвенцій, а порядок надання затверджений Постановою Кабінету Міністрів України [5]. Перелік об'єктів, як і в разі надання субвенцій на виконання інвестиційних проектів, формується на основі пропозицій народних депутатів України, але враховується також показник аварійності об'єктів. Субвенції надаються на умовах співфінансування з місцевих бюджетів. Цей вид субвенцій також має невелику питому вагу в структурі фінансової допомоги, що надається місцевим бюджетам з державного бюджету (2,5 % в 2004 р.).

У 2005 р. субвенції на виконання інвестиційних проектів і субвенції на попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві були об'єднані в один вид – "субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів, здійснення заходів щодо попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві та інших об'єктах комунальної власності і на виконання інвестиційних проектів".

Пріоритетними напрямками фінансування за рахунок "субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів, здійснення заходів щодо попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві та інших об'єктах комунальної власності і на виконання інвестиційних проектів" у 2005 р. було визнано:

- розвиток і модернізацію інфраструктури, що підвищує інвестиційну привабливість територій, а саме: реконструкцію об'єктів водопостачання і водовідведення, теплопостачання; впровадження енергозберігаючих технологій у житлово-комунальному господарстві; розвиток міського електротранспорту;
- будівництво об'єктів комунальної власності соціально-культурного призначення;
- ремонтно-відновлювальні та інші роботи з попередження аварій і реконструкції аварійних об'єктів комунальної власності.

Необхідно також зазначити, що обсяг субвенцій цього виду, що було передбачено затвердженим на 2005 р. державним бюджетом, зменшено до 400 млн грн, фактично місцеві бюджети отримали 367,2 млн грн. У 2004 р. за рахунок двох видів субвенцій – субвенцій на виконання інвестиційних проектів і субвенцій на здійснення заходів щодо попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві місцевим бюджетам була надана фінансова допомога в обсязі 900,5 млн грн. Частка субвенцій на соціально-економічний розвиток регіонів, на попередження аварій і техногенних катастроф у житлово-

комунальному господарстві та на виконання інвестиційних проектів у загальному обсязі фінансової допомоги місцевим бюджетам в 2005 р. знизилася до 1,6 % в порівнянні з 6,6 % в 2004 р. При цьому загальний обсяг трансфертів місцевим бюджетам збільшився майже на 40 % (з 16,8 до 23,4 млрд. грн.) [6].

В 2006 році обсяг трансфертів місцевим бюджетам збільшено на 46 % до 34,2 млрд. грн., а загальна сума субвенцій місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток регіонів, виконання заходів з упередження аварій та запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності (959,6 млн. грн.), на будівництво газопроводів-відводів та газифікацію населених пунктів, у першу чергу сільських (423,7 млн. грн.), на соціально-економічний розвиток (27,9 млн. грн.), на придбання вагонів для комунального електротранспорту (тролейбусів і трамваїв) (42, 7 млн. грн.), на будівництво та розвиток мережі метрополітенів (99,3 млн. грн.), на будівництво автотранспортної магістралі через річку Дніпро у м. Запоріжжя (106,8 млн. грн.) склала 1,7 млрд. грн., що є 4,9 % від загальної суми фінансової допомоги місцевим бюджетам.

Бюджетні кредити – надання коштів з бюджету суб'єктам підприємства на поворотній і платній основі. Вони відрізняються від банківських кредитів порівняно нижчим рівнем процентних ставок та наданням на більш пільгових умовах, а також цей кредит можна вважати інвестицією, так як він надається державним установам, тобто знаходиться в межах одного власника, за аналогією фінансової установи, що входить до складу фінансово-промислової групи.

Розглянувши існуючі згідно бюджетного законодавства форми бюджетного інвестування, необхідно проаналізувати методи фінансування, які відіграють велику роль щодо ефективності бюджетного інвестування.

Слід привернути увагу застосуванню програмно-цільового методу при бюджетному фінансуванні інвестиційних програм розвитку.

Суттю ПЦМ у бюджетному процесі є структурування ресурсів навколо бюджетних програм з визначеними стратегічними завданнями та цілями, які мають бути досягнуті у визначені терміни за бюджетні кошти [7]. Під ПЦМ бюджетування мають на увазі систему планування та управління бюджетними коштами в середньостроковій перспективі, спрямовану на розробку та реалізацію бюджетних програм, орієнтованих на кінцевий результат.

Застосування програмно-цільового підходу у бюджетному процесі допомагає зрозуміти, на що витрачаються бюджетні кошти, оскільки конкретніше визначаються мета і завдання бюджетної програми, встановлюються критерії її оцінки, а також підвищується ефективність розподілу і використання бюджетних коштів через визначення доцільності та пріоритетності окремих видатків бюджету. Крім того, спостерігається прозорість бюджету, підвищується контрольованість бюджетної програми, відповідальність безпосередньо головного розпорядника бюджетних коштів за досягнення запланованих показників його діяльності [7].

Найважливішим елементом ПЦМ є стратегічне планування. Ефективність і послідовність державної політики залежить від послідовності дій щодо впровадження стратегії економічного розвитку країни. Враховуючи те, що відповідають за реалізацію державної політики у певній галузі відповідні міністерства і відомства, розробка ними довгострокових планів своєї діяльності є необхідною умовою реалізації загальнодержавної стратегії. Такий підхід дозволяє врахувати специфіку кожної галузі, а також чітко скоординувати дії всіх органів виконавчої влади для досягнення поставлених стратегічних цілей.

Розглядаючи кошторисне фінансування, як ще один метод бюджетного інвестування, слід зазначити, що обсяги видатків на інвестиційні проекти установлюються на основі спеціальних кошторисів. Цей метод є традиційним методом, який використовується в бюджетній системі.

Враховуючи дослідження західних та вітчизняних вчених, доведено, що державні (бюджетні інвестиції) не є більш ефективними ніж приватні, тому необхідно здійснювати бюджетні інвестиції в напрямі, які доповнюють або активізують приватні інвестиції (наприклад, інвестування в покращення інфраструктури).

Форми бюджетного фінансування визначаються економічними умовами, в яких функціонує бюджетний фонд держави. Із зміною конкретних умов господарювання поступово змінюються й самі форми бюджетного фінансування, а також межі їх застосування. На нинішньому етапі розвитку економіки у зв'язку з необхідністю вдосконалення всієї системи управління економічною і соціальними сферами постала потреба у вдосконаленні форм бюджетного фінансування.

При визначенні шляхів удосконалення діючих форм бюджетного фінансування має застосовуватись диференційований підхід, а перспективи розвитку кожної з форм повинні пов'язуватися з тими цілями, досягнення яких вона повинна забезпечити.

На сьогодні, в Україні не створені усі передумови для ефективного використання бюджетних інвестицій. Проблеми починаються з законодавчого рівня, де відсутнє взагалі таке поняття як “бюджетні інвестиції”, закінчуючи відсутністю ефективного механізму щодо їх реалізації. Необхідними кроками для поліпшення ситуації мають бути: вдосконалення законодавства, розробка загальнодержавних пріоритетів у фінансуванні і розвитку, визначення повноважень окремих органів щодо здійснення інвестицій, забезпечення професійності посадовців, що будуть розпоряджатися інвестиційними коштами, та прозорість вкладання таких коштів. Впровадження нової удосконаленої методики розподілу бюджетних коштів має сприяти підвищенню ефективності державних інвестицій, а також обов'язкове впровадження програмно-цільового методу на всіх рівнях державного управління бюджетними інвестиціями.

Джерела та література

1. Затонацька Т.Г., Ставицький А.В. Особливості бюджетного інвестування в Україні на сучасному етапі. // Фінанси України. – № 4. – 2006. – с. 46–54.
2. Закон України “Про інвестиційну діяльність” № 1560–XII від 18.09.91р.// Відомості Верховної Ради.– 1991.– №47.– С. 646.
3. Закон України “Бюджетний кодекс України” №2542–III від 21.06.01р.// Відомості Верховної Ради.– 2001.– №37–38. – С. 189.
4. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін. – К: КНЕУ, 2004. – 864 с.
5. Постанова КМ України "Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово–комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності у 2004 році" від 19.04.2004 р. № 510 (із змінами і доповненнями).
6. Луніна І.О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин. – Монографія. – К: Наукова думка. – 2006. – 432 с.
7. Книщенко І.Ф. Програмно-цільовий метод бюджетування як інструмент соціально-економічного розвитку країни. //Наукові праці НДФІ. – № 2(35). – 2006. – С. 63–68.

Зборовская О.М.**ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ В КОРПОРАТИВНЫЙ СЕКТОР
ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ**

Введение. Обеспечение устойчивого социально-экономического развития Украины в значительной степени зависит от создания и функционирования эффективной системы активизации инвестиционной деятельности.

Указанная проблема исследовалась в научных работах И.А. Бланка Е. Бригхема Ю. Коваленко Д. Норкотта М. Прокопчук и др. [1, 2, 3, 4]. Одновременно этот анализ лишь частично учел особенности экономического развития корпоративного сектора в Украине.

Постановка задачи. Целью статьи является оценка проблем структурно – инвестиционной перестройки промышленности Украины.

По результатам анализа 2001 – 2005 гг. в Украине наиболее динамично развивается промышленное производство товаров (за 2005 г. объемы производства увеличились на 8,4 %, прирост составил 6,5 %), сельское хозяйство (в 2004 г. прирост в производстве сельхозпродукции составил 3,7%, реализация выросла на 23 %), развитие легкой промышленности выросло в 2005 г. на 0,3% по сравнению с 2004 г.

За 2004 г. общий объем прямых инвестиций в экономику Украины составил 8353,9 млн. долл. США, то есть 177 долл. на одного украинца.

Иностранные инвестиции вложены в 10542 предприятия Украины. Среди регионов первое место по объемам инвестирования занимает Киев, за ним идут Днепропетровская и Одесская области.

Наиболее активно идет инвестирование в машиностроение, пищевую промышленность, сельское хозяйство.

В связи с расширением Европейского Союза и улучшением инвестиционного климата Украина приобрела еще большую привлекательность для инвесторов. Еще один стимул к инвестированию средств в украинские предприятия – высокая квалификация наемной рабочей силы и низкий, по сравнению с Европой, уровень оплаты труда.

Украина с ее населением в 46 млн. человек представляет огромный рынок для реализации продукции. За последние года ВВП растет. В связи с увеличением социальных выплат, доходов населения и заработной платы покупательная способность населения постоянно возрастает, и предприятия за счет увеличения доходов могут позволить себе инвестиции в новые импортируемые технологии производства.

По данным государственного комитета по статистике Украины, с 1992 г. почти 90,5 тыс. предприятий в Украине изменили свою форму собственности. Процесс приватизации коснулся, прежде всего, промышленных предприятий. По состоянию на октябрь 2004 г. в государственной собственности осталось 14% предприятий.

Сегодня не государственный сектор является доминирующим во всех сферах экономической деятельности. Доля частного сектора составляет в среднем от 40–60 % в производстве электроэнергии, до 99 % в химической и легкой промышленности.

Промышленный сектор экономики страны представлен предприятиями, которые принимают участие в производстве различной продукции.

В промышленном секторе экономики функционирует основная масса предприятий. На современном этапе действует свыше 10,5 тыс. крупных и средних промышленных предприятий, среди которых почти 5,0 тыс. акционерных товариществ и примерно 2,5 тыс. обществ с ограниченной ответственностью. С учетом субъектов малого бизнеса число предпринимательских структур в промышленности достигает 45 тыс.

Предприятия промышленности неодинаково распределены между регионами Украины. Наибольшее количество предприятий сосредоточено в Львовской, Донецкой, Харьковской, Луганской, Днепропетровской, Винницкой, Одесской, Житомирской, Полтавской областях, а также в городе Киеве. В перечисленных регионах расположено крупных и средних предприятий, или % от общего их количества (табл. 1).